

Ishaja trikrat na teden vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicaga) \$4.00. Za Evropo \$2.50. Za Chicago \$3.50.

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00. For Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919. AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 138.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 23. NOVEMBRA — THURSDAY, NOVEMBER, 23, 1922.

LETO (Vol.) VIII.

Pismo iz Dolenjskega.

30. oktobra 1922.

Kakor se v Ameriki rdečkarji zaganjajo najraje v duhovščino, katera požrtvovalnost deluje v blagor delovnega ljudstva, tako se do gaja tudi v stari domovini. Znano vam je, da so to uloge tukaj prevzeli "samostojneži," ki so se ob prevratu dali zapeljati od prebranih koritarjev, da so se bili izneverili skupni kmečki stranki S. L. S. Tipičen zgled za to je podala Hranilnica in posojilnica v Kandiji poleg Novega mesta. L. 1920. so samostojneži naskočili pri volitvah v njeno načelstvo pristaše S. L. S. z lažmi, da bodo zadržniki morali plačevati vojna posojila in prispevek, ki se je dal v sanacijo bivše centralne Zveze v Ljubljani, se je hujskačem posrečilo, da je posojilnica prešla v roke samostojnežev. A s tem še niso bili zadovoljni. Na občnem zboru l. 1921. so se hoteli znesti nad prejšnjim načelstvom in so predlagali, da se ovržejo vsi absolutoriji izza vojnih let od l. 1914.—1920. in vodilni odborniki tožijo za vračilo gori omenjenih svot okoli pol milijona kron. Izvolili so si razsodišče v smislu društvenih pravil — pa niso pomislili, da § govori samo o sporih med zadržniki v disciplinarnih zadevah — ne pa v denarnih stvarih, ki se pač iztirjajo le po sodiščih. To je potem na piko vzelo — ne celotnega načelstva — ampak odbornike izmed duhovništva. Kakor poroča "Domoljub," je razsodišče izbralo: načelnika kanonika Žlogar in Porenta, župnika Šmidovnik v Prečni in župnika Česenj v Podgradu, bivšega župnika Nemanic iz Brusnic, zdaj v pokoju, ki so ga pa pozneje opustili; privzeli so še bivšega župana Zurca iz Kandije. — Po samolastni razsodbi tega razsodišča prizadeti so pač morali iskati pomoči pri rednem, t. j. okrožnem sodišču.

Zanimivo je, da hranilnice ni hotel zastopati noben novomeški odvetnik. Našla ga je v Ljubljani. Pri obravnavi v Novem mestu je posojilnica propadla s svojimi zahtevami. A to je ni izmodrilo. Šla je do druge instance v Ljubljani. Zopet enak vspeh. Hajdi še k tretji instanci v Zagreb — pa glej spaka, tudi to sodišče posojilnico zavrne. A osveta nad duhovniki-odborniki se je bridko maščevala, kajti zdaj je treba mošnjček odvezati in plačati — baje 70.000 kron stroškov. Kaj ne vse v večjo korist hranilnice, čije načelstvo je naselilo hujskaču Fr. Mrvarju, posojilničnemu tajniku. Vprašanje je: kdo je delal v prosep hranilnice, ali prejšnje načelništvo pod duhovskim vodstvom skozi 20 let, ali sedanje pod samostojneži, ki je že tekom prvega leta zadegalo 70.000 K. Kaj ne v blagor ljudstva? Obistinilo se je: kdor drugemu jamo koplje — sam vanjo pade!

Orlovska misel tudi na Dolenjskem zmiraj bolj prodira. Sredi oktobra so zopet osnovali nov močan odesk na Raki, kateremu je na ustanovni shod prihitel kumovati vrli Št. Jernejski Orel s svojo izvrstno godbo. Mimogrede je mladeniče pozdravil in s svojim govorom navdušil presvetli knezoškof ljubljanski, dr. Jaglič, ki je bil z oduševljenjem sprejet.

Na Lukeževo so pokopali v Semiču vpokoj. šolskega ravnatelja, Matko Bartel-na, ki je bil v svaštvo z rajnim kanonikom Virantom. Njegovo smrt navajamo iz tega razloga, ker se vidi, kako je naše ljudstvo hvaležno tistim učiteljem, ki resnično delujejo v njegovo duševno in telesno korist, ga ne begajo s podivjanosjo sokolstva. Cel rod semiške okolice je pokojni nadučitelj vzgojil v krščanskem in narodnem duhu. Poleg tega je bil med ustanovitveniki posojilnice, katero je vzorno vodil do smrti. Ni čuda, da je k njegovemu pogrebu prihitelo staro in mlado in da je obstopilo njegovo kredo 13 duhovnikov pod vodstvom bivšega metliškega prosta p. prijorja Učaka, ki je prihitel celo iz Ljubljane. Ljudstvo videvši toliko duhovnov je pač po pravici sklepalo, da ve duhovščina ceniti zasluge dobrih učiteljev in da ne more odobravati protiverških sokolaških "manir".

V Zagorju pri Litiji pa je umrl nepričakovano župnik Franc Indof v najboljši moški dobi nekaj čez 50 let.

Kako funkcionira železnična uprava v naši državi, kaže slučaj na novomeški postaji. "Gospodarska Zveza" je tu odklonila sprejem enega vagona pšenične moke, ker se je vsled dežja pokvarilo več žakljev, da so bili kar zeleni. Vsebinsa vagonova je bila na javni dražbi prodana, a županstvo je izključilo trgovce in prekupece od dražbe, slednjici so ostali vendar samo železničarji, ki so vsled tega prišli do cenejše moke. Drugi slučaj kaže, kako potrebno je razsvetljevati osebne vagonne. Mnogim ameriškim rojakom znani duh, svetnik Šašel je šel iz Št. Lorenca ob Temenici, kjer zdaj biva, v Novo mesto obiskati tri prejšnje njegove farane iz Adlešič, ki se nahajajo tu v bolnici. Z drugim vlakom na večer se vrne in hoče v Št. Lorencu izstopiti, a ker je povsod tema, ne more brž vrat odpreti, a ko jih odpre, se je vlak že premikal, vendar on še skoči, a tako nesrečno, da si zlomi roko v rami. Čez par ur se vrne zopet z vlakom v bolnico Usmiljenih bratov v Kandiji, kjer se že zdravi 14 dni, upati je s popolnim vspehom. — Ker sem že pri tej bolnici, naj omenim še enega bolnika, ki je sem prišel začetkom oktobra. To je župnik Gabron, ki je vsled nesrečnega plebiscita mogel zapustiti svojo faro Skočičol na Koroškem, ker ni bil več varen svojega življenja. Ta vrli rodoljub

(Dalje na 2. strani)

KRATKE NOVICE.

— Mirovna konferenca je bila včeraj uradno otvorjena v Lausanne med Grki, Turki in zavezniki. Zavezniki so imeli baie pripravljenih več predlogov, razdeljenih v 15 točk. Prvih 10 točk se je tikalo političnih in teritorialnih zadev, a ostalih pet finančnih in ekonomičnih zadev.

— Na konferenco je prišel tudi sedanji italijanski ministrski predsednik Mussolini, ki je pa s svojim nastopom zmešal pojme Angliji in Franciji. Poincare in britski zastopnik Lord Curzon sta do kraja ozlovoljena in mislita zapustiti konferenco. Mussolini podpira Rusijo in Turčijo.

— Lenin je imel zadnji torek v Moskvi govor na nekem shodu in je povdarjal, da Rusija nudi kapitalistom tako ugodne pogoje, da je nesmiselno misliti, da ne bi prišli v Rusijo. Kdo naj razume tega žida, ki je enkrat za kapitaliste, drugič pa odločno proti njim.

— Francoski tiger Clemenceau, ki je te dni prišel na obisk v Ameriko, je imel včeraj svoj prvi govor v New Yorku. Predaval je o splošni situaciji, ki vlada danes v Evropi. V svojem govoru je trdil, da Nemčija se pripravila na novo vojno. Militarizem v Nemčiji ni še pokopan, kakor to marsikdo misli, je rekel Clemenceau.

— Romunija je naprosila Združene Države, da ji naj podaljšajo termin njenega posojila. Njen dolg Združenim Državam znaša 41 milijonov brez predpisanih obresti, ki bi jih bila mogla plačati v tekočem letu.

— V Londonu se je zbrala državna zbornica, ki je po številu najmanjša izza l. 1801. Najprvo se bo vršila zaprisega poslancev, ki bo najbrže trajala do četrta. Nato se bo otvorilo uradno novo izvoljeno zbornico. Zborovanje bo otvoril s svojim govorom angleški kralj George.

— Istotako se je sešel kongres in senat Združenih Držav na posebno sklicanje, ki ga je odredil predsednik Harding. Včeraj se je vršilo zapriseganje novih senatorjev po uradnih običajih. Danes, pa se je pričelo z uradnim delom, ki v obilici čaka na kongresne in senatorje.

— Amerikanec Dick Newton je bil zadnji ponedeljek ustreljen od mehikanskega avtomobilista, ko je prestopil mejo blizu Mexicali.

— V Cantonu, Ill. se je utrgala pečena plast in zasula dva dečka, ki sta se istočasno igrala pod bremenom dotične strmine.

— Škof Francis Gillfillan, ki je bil te dni posvečen v novi katedrali v St. Louis, Mo. je imenovan začasnega namestnika škofa Burke v St. Josephu, ki je pred per tedni obolel.

— V Iron Mountain, Mich. je obstrelil brat brata na lovu. Brata Wallaschlaeger sta odšla na lov. Na lovu sta se razšla na sled za srnami. Po nesreči se je brat približal bratu v goščavi preblizu, misleč da inra srno pred seboj v goščavi, je ustrelil na brata.

— Farmar Sam Crable v Fargo, N. Dakoti ima najboljšo produktivno kravo v Zd. Drž. V enem letu je namolzel od 17.830 funtov mleka in 93.4 funtov surovega masla.

— Labor Department naznanja, da je tekom meseca oktobra se zvišalo cene živlom za cela dva odstotka. Na drugi strani pa trgajo plače ubogemu delavstvu. Na tak način ne bomo prišli izlepa na normalno pot!

— V Oran, Mo. je izbruhnil požar in baie uničil več poslopij. Škoda se ceni nad 200 tisoč dolarjev.

HARDINGOV APEL NA KONGRES ZA DRŽAVNO PODORO MORNARICE.

Washington, D. C. 22. nov. — Predsednik Harding je včeraj stopil pred na novo zbrani kongres in je v daljšem govoru obrazložil zahteve za "subsidy bill" t. j. državno podporo mornarici. V svojem govoru je navajal različne potrebe, zlasti pa, da mora država biti pripravljena za vsak slučaj. Navajal je dalje, da je dežela izgubila tekom zadnje vojne radi svoje nepripravljenosti skoro po 16 milijonov na mesec.

MOKRAČI NA DELU S POLNO PARO.

New York, 22. nov. — Anti-prohibicijski elementi, ki se strjujejo v vedno močnejšo organizacijo, mislijo pri prihodnjih predsedniških volitvah nastopiti s svojim lastnim kandidatom za predsednika. Kot se sliši nameravajo zbrati skupaj ogromno financ, ki jo bodo rabili za svojo agitacijo. Voditelji anti-prohibicijske struje pravijo, da je prohibicija največji sovražnik ameriške svobode. Torej upajmo, da sliša zginet!

KULTURNI BOJ V OREGONU.

Portland, Ore., 22. nov. — Odobrena predloga, da mora biti obvezan vsak pošiljati svoje otroke edino v publicne šole, je po celi državi Oregon dvignila katoličane k odločnemu protestu. Nadškof Oregonski podvzema odločne korake, da se vloži priziv na najvišjo instanco Z. D. proti tej nesvobodomiselni odredbi, ki so jo odredili na koruptivni fanatični način framazoni in Kluklaxklani v omenjeni državi. Odredba ima stopiti v veljavo še le januarja 1926. Toda tekom treh let bo brezdvomno odredba razveljavljena, ker bide s svojim protiverškim fanatizmom naravnost v obraz idealni ameriški svobodi.

FORD KUPIL PREGOVNIK.

New York, 22. nov. — Da Henry Fordu ne bo treba biti odvisen od drugih proizvajateljev radi gotovih snovi, ki jih njegova izdelovalnica za avtomobile potrebuje pri proizvaianju, je te dni bogati Ford kupil velik premogovnik v West Virginiji blizu mesteca Davev v MacDowell county. Tako pravi

(Dalje na 3. strani.)

IZ JUGOSLAVIJE.

Umrli so: V St. Vidu nad Ljubljano je umrl pri svojem bratu dekanu g. Blaž Zabret, lastnik tovarne lanenega olja v Britofu pri Kranju. Bil je prava gorenjska grča v vrstah mož našega prepričanja in ameriško podieten. Pred tremi leti ga je začela kap in mu vzela dar govora. Zdej mu je srčna kap končala življenje. — V Semiču na Belokranjskem je umrl tamkajšni šolski ravnatelj v pok. g. Matko Bartel, tudi vzoren krščanski mož, ki je veliko storil za blagor ljudstva v šoli in izven šole. — V Zuerichu v Švici je preminul g. Rado Legvart, predsednik Slovenske banke in podpredsednik manufakturne veletrgovine "Tekstila," strokovnjak v živinoreji. V tujni, kjer je nekdanji študiral in se zdaj mudil na svojih bizniških potih, ga je zadela kap. Pošten, veren mož je bil. Njegova žalujoča vdova je iz znane vrhniške hiše Jelovškov. Pustila ga je pripeljati v domovino, v zemlji domači da truplo leži. — V Št. Lambertu za Savo so pokopali moža stare korenine 75-letnega Matijo Vidmarja s Kobiljka. Lani je obhajal zlato poroko, letos pa štiridesetletnico, kar je bil cerkveni kliučar. Njegovo zadnje večje delo za župnijo, katere nadreček mu je bil vedno tako pri srcu, je bilo, da si kot starček ni dal miru, dokler ni zdregal faranov, da so nadomestili rekvirirane bronaste zvonove vsaj z jeklenimi. Celu župnijo je obredel. Morla je stlil, da se mudi, ako noče, da bi mu samo eden pel zadnje slovo. — V Št. Vidu pri Lukovici se je ustrelil g. Luka Pestator, računski nadsvetnik v pokoju. Vzrok: Neozdravljiva bolezen in bogopozabnost.

V Kumanovem (Srbija) je slovenski vojak Štefan Framan ustrelil kapetana Todoroviča, ker mu je ta dal klobuto. Srbi se bodo morali že polagama naučiti, da so slovenski fantje za klobutarsko vzgajanje že preveč zreli, sicer jo zna še marsikateri stekniti.

Fara pri Kostelu. Poslanec Škulj je imel dobro obiskan shod. Nad 3000 Slovencev in Hrvatov je enočasno zahtevalo že dolgo obljubljenno železnico. Poslala se je prošnja na kralja in ministrskega predsednika, naj se nikar več ne zavlačuje.

Selska dolina. Podjetni možje so sklenili sezidati novo električno napravo, ki bo bolj ustrežala potrebam, kot obstoječi dve. Tudi v cerkev in šolo jo bodo napeljali.

SAMI SEBI KORISTITE

Ako pošljete svoje božične pošiljkatve skozi Bančni Oddelek "Edinosti," ki vam nudi za ta slučaj posebno nizke cene, ki jih je mogoče ponuditi odjemalcem. Denar dostavimo na najbližjo pošto prejemnikov in sicer to izvrši "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero imamo vreden poseben zveze. Dostavljenje se vrši hitro in točno. Poskusite enkrat in prepričani smo, da boste zatem vedno pošiljali svoje pošilja, e skozi naše podjetje. To pa zato, ker pri nas je hitra postrežba, točnost in najnižje kurzne cene, ki jih je mogoče dobiti na borzah.

VČERAJSNE CENE SO BILE:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 — kron \$ 2.35	50 lir \$ 2.30
1,000 — kron \$ 4.45	100 lir \$ 3.30
5,000 — kron \$ 21.75	500 lir \$ 25.00
10,000 — kron \$ 43.00	1000 lir \$ 50.00

Pri večjih svotah, ki presegaajo svoto dvajset tisoč kron, ali dva tisoč lir damo še posebni popust.

Za pošiljkatve v dolarjih glejte oglas na drugem mestu v tem listu.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

Telephone: Canal 0098.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Našim cenjenim naročnikom.

Se par tednov in zaključili bomo leto 1922. V tem letu smo šli delavci čez velike preizkušnje življenja. Šli smo čez dobo temeljitega preurejanja, namreč, kako naj družba krene nazaj k redni normalnosti. Preurejanje se je vršilo, toda družba še ni krenila nazaj k normalnosti. Vse preurejanje pa se je vršilo na kožo revnejših slojev delavstva. Preurejevalci so se najprvo spravili za vrat ubogega delavstva, temu so najprvo pričeli utrjavati plače. Delavstvo je bilo prisiljeno prijeti za svoje orožje, t. j. odšlo je na stavko, te pa so silno udarile finančno delavski razred. Bogatini so omejili svoje denarne izdatke, a na drugi strani, delavski razred je moral izdajati denar za svoje potrebščine. Družba ni ostala ničmanj bogata kot je bila, bogastvo se je centraliziralo v enem kraju, a iz drugega se je pobralo, tako je ostal en razred bogat, a drugi reven. Kapitalizem se je ojačil, a delavstvo obubožalo.

V tej krizi pravimo, je delavstvo sila trpelo. Z njimi vred so trpele tudi vse delavske organizacije, zlasti pa delavsko časopisje, ki je duša delavskega gibanja. Tudi naš list, ki je last slovenskega katoliškega delavstva v Ameriki je hudo občutil to krizo. Vendar, ko smo gledali v boju uboge trpine delavce, zlasti zadnje poletje naše premogarje, katerih zahteve so bile tako sveto upravičene, da nikogar bolj, smo nosili to krizo potrpežljivo z zavestjo v srcu, da po tem nalivu bo zasijalo zopet solnce in da tudi za delavstvo pridejo boljši dnevi. Naš list je zastopal pravice delavstva bolj, kakor kateri drugi. Naš namen je bil od začetka pa do danes in bo tudi za naprej izvojevati vred z drugimi, boljše bodočnost zatiranemu delavstvu. Ko smo videli v boju z kapitalisti krvaveti uboge premogarje, smo zanesli klic med slovenski svet v Ameriki najprvi za pomoč trpinom, premogarjem. In naši premogarji niso tega prezrli. Dnevno so prihajala številna pisma, polna zahval in prošenj: "pošiljajte mi list še naprej, kakor hitro mi bo mogoče bom vse poravnal, Vaš list mi je priljubljen, ker resnično zastopa odkritosrčno delavske interese itd." Mi smo to storili, ker vemo in razumemo, da kadar delavcu ni mogoče poravnati svoje naročnine, mu ni mogoče. Vemo pa, da to rad stori, kadar mu je to mogoče, kadar mu to dopuščajo njegove skromne razmere.

Sedaj gre leto k svojemu koncu. Mi smo morali plačevati svoje delavce v tiskarni, skozi celo leto redno. Plačevati smo morali papir, tiskarske potrebščine in sploh vse, kar se rabi in potrebuje pri izdajanju lista. Žrtvovali smo sploh vse vire, ki smo jih mogli. Mi smo nudili delavstvu svojo pomoč, ko jo je delavstvo potrebovalo. Sedaj pa odkrito povemo, da potrebujemo mi pomoči in sicer nikače druge pomoči, kakor, vsak naročnik je lepo prošnja, da stori svojo dolžnost, da ponovi svojo naročnino na list, ako za isto dolguje. Daj kdaj ima vsak naročnik plačan list je zaznamovano poleg njegovega naslova. Prva številka znači mesec, a druga leto. Če vidite, da dolgujete na naročnini, Vas uljudno prosimo, da isto ponovite, ker list potrebuje finančnih sredstev za izdajanje.

Po nekaterih naselbinah, so navajeni, da čakajo na potovalnega zastopnika, da pride na okoli. Toda ako naročniki sami pošljejo svojo naročnino na uredništvo, store s tem veliko dobro delo, ker mi moramo plačevati potovalnemu zastopniku vozne stroške in drugo. Tudi s tem bi naročniki veliko pomagali, ako bi se tega zavedli. Sicer glavno je, da jo ponovijo, pa naj si bo na ta ali oni način.

Mi smo trdno prepričani, da se bodo do novega leta vsi naši cenjeni naročniki zavedli svoje dolžnosti do svojega delavskega lista in ponovili svojo naročnino. Mi pa obljublamo, da se bomo v bodoče potrudili, da bomo list izboljšali, kolikor pač največ mogoče, da bomo nudili našim čitateljem več zanimivih novic, povesti in podučnih člankov.

Obenem naj pripomnimo tudi, da naši načrti za katoliški dnevnik so še vedno pred našimi očmi. Izpeljali jih bomo, kakor hitro pridemo vsaj še do enih 1000 novih naročnikov. Ako se hočete predragi naročniki nekoliko potruditi, ko boste nam poslali naročnino za obnoveitev, prosimo Vas poskusite zraven nagovoriti še svojega prijatelja, da se naroči na list. Le malo skupne energije vseh naročnikov je potreba, pa bomo prav lahko v kratkem času pričeli z dnevnikom. Torej ako hočete in si želite imeti katoliški dnevnik, naj te vrstice ne grejo samo iz uredništva pa do Vaših oči, ampak naj grejo tudi v dejanja, vsak zaveden delavec in katoličan naj stori svojo dolžnost do Novega leta, pa bomo imeli v kratkem času svoj lasten in močan dnevnik.

Vsem našim zvestim naročnikom, se pa zahvaljujemo za naklonjenost že v naprej, ker smo trdno prepričani, da bo sleherni izmed njih storil svojo dolžnost.

Uredništvo Edinosti.

PISMO IZ DOLENJSKEGA.

(Nadaljevanje s. 1. strani.)

je po prevratu obhodil vso prečansko Jugoslavijo ter je zbiral darove povodom plebiscita za koroške Slovence in v Mariboru osnoval akcijo za koroške dijake itd. Sam je žrtvoval svojo življensko eksistenco in si iskal kruha na župniji blizu Samobora. A tu ga zedene nova nesreča — kap na desni strani. Mora v bolnico v Brezice, Ljubljano, Celje, Dobro — in zdaj v Kandijo. In zdaj ohromljen — je nullius parochiae. Upati je, da merodajni činitelji ne zapuste tega narodnega mučenika.

Bolnica v Kandiji ima tudi svojo krizo. Čisto brez sredstev ne more sprejemati toliko bolnikov, kakor jih je prej — brezplačno. Vladno podporo bodo morda plačali s prenehanjem svoje samostojnosti. Glasovi o tihem kulturnem boju nečjejo ponehati. Škoda za ljudstvo, ako bodo bratje po birokraciji omejeni v svojem človekoljubnem delovanju. — Tu se zdravi tudi bivši uradnik pri okr. glavarstvu vitez Schoepl, ki se je pred tednom povozil, ko so se pri zvončkanju biciklista splašili konji in v občestni jarek prevrnili voz. — Novo vino pa tudi kaže svoje posledice.

S Trške gore dobro podložena moža gredoč padeta v roke pretepačev in zdaj premišljujeta v bolnici — ali bi ne bila boljša abstinenca? — En večer pripeljejo kar šest raznih bolnikov. Občine bodo pač morale posegati v možnjo.

Zadnje nedeljo oktobra je bil shod zaupnikov S. L. S. v Novem mestu. Poročal je dr. Kulovec iz Ljubljane ter pojasnil sedanji politični in gospodarski položaj v državi, posebej v Sloveniji. Mej drugim je povedal, da začetkom novembra pride dr. Šušteršič v Ljubljano. Pot mu pripravljajo dr. Pegan, pri "Ljudski posojilnici" v Ljubljani je že padla ena žrtev v osebi načelnika. Pašič želi dr. Š. kot načelnika S. K. S. No gliha vkup štrihra. "Edinost" je svoj čas prinesla o njem poseben članek. Dozdaj se vse vjema. Sklenilo se je po zimi prirediti županske, kmetijske tečaje; osnovo živinske zavarovalnice. — Potem se je ustanovila okrajna obrtna Zveza za sodni okraj Novo mesto. — Ljudem je treba odpreti oči ter jih pripraviti za državne volitve, ki so neizogibne.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Denver, Colo. — Cenjeno uredništvo Edinosti: — Prosim dovolite mi nekoliko prostora v vašem cenjenem listu. Tukaj v Denverju smo imeli prvi sv. misijon, ki se je vodil od 5. pa do 12. novembra. Sv. misijon je vodil Rev. Father Winkler, O. F. M. iz Chicage. Omenjeni č. g. misijonar je imel skozi celi sv. misijon prelepe ganjlive pridige, v katerih je polagal tukajšnjim rojakom Gospodove nauke v njih srca. Zlasti je bila ganjliiva pridiga na večer sklepa sv. misijona, ta pa bo nam ostala v neizbrisnem spominu. Rev. Winklerju se prav lepo zahvaljuje vsa slovenska-hrvatska župnija sv. Rožnega venca za njegovo požrtvovalnost in trud. Dal Bog še veliko tako vsepihih sv. misijonov naši naselbini za čast Božjo in zveličanje človeških duš!

Ne smem pozabiti tudi omeniti, da je bil tukaj pri nas tudi potovalni zastopnik, listov Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. I. Mr. Mladich je izvrsten agitator — v našem mestu je pridobil lepo število novih naročnikov na vse tri liste. Torej rojaki, kateri ste se naročili, prosim, da ostanete zvesti naročniki teh lepih katoliških listov, podpirajte dobre katoliške liste, ker to je v korist vsem katoliškim Slovincem in vsej katoliški stvari. Ako kateri torej, sedaj, ko je bil zastopnik tukaj ni mogel poravnati svoje zaostale naročnine za omenjene liste lahko sam pošlje na uredništvo, ali naj pa meni izroči, ker sem pooblaščen lokalni zastopnik za te liste v naši naselbini, da potem jaz odpošljem naročnino na urad listov. Naročnino na liste moramo točno obnavljati, ako hočemo, da bo v stanu katoliškemu časopisju obdržati svoj obstoj. Izdajanje listov enega ali drugega stane denar.

Tukaj v Greeli bolnici leži hudo bolan rojak Michael Simčič. Bil je operiran na želodcu. Operacija je srečno prestal in zdravje se mu obraca na bolše, tako, da mislijo, da se v kratkem povrne nazaj v sredo svojih domačih. Dal Bog mu skorajšnega okrevanja!

Dne 10. decembra priredi tukajšno dramatično društvo "SLO- VENEK" krasno igro "TRI SE- STRE" v domu Slovenskih društev na 4464 Washington Street. Igra se bo vprizorila dvakrat in sicer ob dveh popoldne in ob pol osmi uri zvečer. Dragi rojaki v Denverju in okolici so vabljeni, da se vdeležijo najobilnejšem številu te prireditve. Kateri ne more priti popoldne, ta naj pride zvečer. Vstopnica za odrasle je 40c. za mladino do 12. leta 15c. Vstopnina je jako zmerna, da jo lahko vsak zmore. Torej na svideenje v nedeljo, dne 10. decembra v dvorani Slovenskih društev!

Predno zaključim ta moj dopis, pozdravilam vse rojake širom Amerike in stare domovine. Uredništvu Edinosti, Ave Maria in Glasniku P. S. I. pa želim obilo dobrih naročnikov in predplačnikov.

George Pavlakovich.

So, Chicago, Ill. — Zopet imam dovolj poročati iz naselbine sv. Jurija. V nedeljo 19. novembra se je vršila v tukajšnji cerkvi slovesna poroka. Miss Ema Laich in Frank Kralj sta si podala desnico k zakonski zvestobi. V nedeljo popoldne ob 3. uri in 15 minut je privozilo 7 avtomobilov pred cerkev sv. Jurija. Izstopila sta ženin in nevesta s svati, Cerkev je bila polna gledalcev, ki so prisostvovali poroki in se udeležili blagoslova po končani poroki. Zbrana množica ljudi, je pričala, kako sta družini Laich — Kralji naselbini priljubljeni. Mei zbranimi smo opazili našega šaljivega Mr. Šinkovca iz Chicage, ki je stari oče neveste in pa resnega Mr. Baniča, kot sorodnika družine. Cerkveni obred se je lepo izvršil. Organist je završil koračnico in na to je pevski zbor

beni prireditvi v naši naselbini za našo faro. Za lectiranje bo na razpolago vsakovrstnega blaga pa tudi drugih stvari se ne bo manjkalo. Za zabavo bo preskrbljeno kar najbolje. Edino, kar je še potreba je, da pridemo vsi na bazar in pomagamo do dobrega vspeha.

Preše in drugo tako orodje se je prav pridno rabilo tudi v naši naselbini letošnjo jesen. Kranjc svojega grla ne zapusti in do kraja neumen bi bil, če bi ga bil letos, ko se je vendar prodajalo sad trte pod tako ceno. Ako bi si kateri mogel utrgati kaj takega pridelka in ga darovati za bazar, naj to stori, ker vsak dar bo pomagal, da bodo kar naimanjši stroški ki mogoče.

Delavske razmere so ponavadi. Premogarji delajo, vendar eni prav stalno še tudi ne. Po drugih tovarnah je po navadi.

Kaj več poročam po našem bazarju, tedaj pa bom povedal, kako smo se kaj vrtili na zabavah.

Poročevalec.

POPRAVEK.

V zadnj številki je bilo pomotoma poročano, v naznanilu društvenih prireditev, da bo imelo društvo sv. Neže Kat. Borštarnice svojo igro prvo nedeljo v mesecu januarju 1923., kar pa ne bo. Društvo sv. Neže bo imelo svojo igro prvo nedeljo v mesecu februarju 1923. Toliko v biaghotni popravek.

RAZNO.

Svet napreduje! Pa v čem? V lumpariji . . . I. — Vojska je veliki pripomoček k izpopolnjenju letal, ali zdi se, da bo ameriška suša delala naravnost čudeže. Suhaški komisar John D. Appleby je sporočil v soboto predstojnikom v Washingtonu, da je zasledil, odkod je na "Long Island, N. Y." toliko žganja. — Vzrok tega pravi, da je "hidroplan," ki vselej prinese okoli 300 zabojev te "ognjene vode" iz Kanade. Nadalje pove, da sedaj poskušajo vjeti tega izrednega ptica. — Hm, 300 zabojev na enkrat — stvar precej diši po raci. — Samo škoda, da so to oglasili po časopisih. — Lim je namazan prenadebelo!

Governor Parker je prišel v Washington prositi predsednika Hardinga pomoči zvezne vlade proti Kukulxklanom, ki so postali nevidna moč v oni državi. Senator Bronsard in poslanec Wilson sicer ugovarjata, da ni tako hudo. Za nju menda ne, pač pa za poštene in rodoljubne ljudi!

65 Morskih roparjev se je vkrvalo v Macao na Malaki pa obrežni parnik Sui-An, kot potniki. Med potjo so napadli ladjino moštvo in potnike, ter jih imeli 13 ur zaprte. Po hudem boju, v katerem sta padla dva indijska čuvaja in je bilo težko ranjenih več potnikov, med njimi tudi kapitan ladje, so pregnali roparje. Roparji so se odpeljali v podmorskih čolnih. Ali, je to troje verjetno, ali so same pravljice? Na suhem avtomobil, na morju hidroplan in podmorski čoln. Kje naj bo še človek varen. Pa pravijo, da ne napredujemo!

Boj med mokrači in suhači se je že pričel. Med tem, da so bili mokrači dosedaj v defenzivi, mislijo sedaj prestopiti v ofenzivo. Naisi že boj izpade kakor hoče, to je gotovo, da bo ta boj trd in neizprosen. Mokrači izgleda, da so v večini in upajo tudi ostati ali tudi suhači, ki so vsekakor bolj organizirani se pripravljajo. Pravijo, da mislijo predlagati za zakon, da bodo vsakega tuica, ki bo prelomil prohibicijsko postavo, ker enostavno deportirali. Groze še z drugimi drakoničnimi sredstvi. Ako se jim to posreči, bo postal promet kaj živahen.

ŠIRITE LIST "EDINOST"

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE

je prav gotovo, da se boste spomnili na svoje domače v stari domovini. Slaba letina in slabe razmere doma potiska v stiske naše domače v domovini. Marsikateri izmed čitateljev bo poslal svojim domačim domov, kak dar. Vse te opozarjam, da naj se pri pošiljanju denarja spomnijo na naše podjetje, na **BANČNI ODDELEK "EDINOSTI"**, ki pošilja denar v staro domovino **PO NAJNIŽJIH DNEVNIH CENAH IN NUDI POŠILJATELJEM NAJTOČNEJŠO POSTREŽBO.**

Pošiljateljem se najtočnejše priporoča:

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

1849 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

ma na ta viže tudi Pašiča perdoble, de bo še nas naredu za kake frbolarje na kakeh grašinah, kjer boma imeil kar meljone plače na lejt. Vse je blo tako lepu, de sem si že šu avtamabil zberat, kakšnega si bom kupu, ke bom šu domov ket ferbolar. Na! Tla-le-la ga imaš! Vse je fuč! Ba kdu je uržeh? še enkat jeh vprašam? Samu vani! samu vani! pa še enkat samu vani! K be vani imeil le majhna iskra lebezni do slavenskega delavca in praletarca, ke b ne bli taku strašansk selfiš inu sebični in favšni, de b še kakmu ket prvosiil, pa b vse dosegli. Tek zdej sem pa jest skuz padu per valitvah, Kristajanski ata sa se nekie na murii zgubli, ne vejim, al so sama grimenge v murje skačil, al jih je kaka riba pažrla kukr Ionaša, al kie se je zgubu. Samu tolk vem, da ga nekjer ni. Muj prijatu Jože, k maže pa Prasveit, ie pa ves scagan inu taku strašansk zgeriman, da se zmira kar joka. Jest se kar bajim, da se mu bo še zmeišal. Pa kdu je vsega tejsa uržeh? Sami vani! sami vani! Zato pa pravem: Salaminska pašajna! Al boia vani gmah dal nam sacjalistam, pa sui biznes tendal, pa samu nase gledal, al jeh boma pa peršli enkrat našekkat.

Vani sa najbrž misle, ke me neiblu tako dovga dama, da se me boia znebli. Zdej k sem per valitvah skuz padu, zdej bom imu pa spet več caita, zdej nej se pa kar prervavje, zdej jeh bom pa že jest mal v roke vzev, pa mal premuštrov. Taku boia pisal, kukr jest čem, pa kukr boia moj prijate na Lavndejl tle, če ne . . . boia pa že vidli kai bo.

Tek taku jem pavejm v sojem imjen in v imjen mojih periatlu, de čma za naprej mi slavensk sacjalist gmah jemet od neh in pa od nehneht caiteng. Če se pa ne boia pabulšal, jeh bo pa premekastu

Vaš Pavle.

Nekateri ljudje neznajo hraniti denarja, vzrok je ta, ker ga nikoli nimajo toliko, da bi ga mogli hraniti.

Ekonomija pravijo, da je pot čobogastva, vendar devet desetini pristih, ki krenejo na to pot ne tride do zaželjenega cilja.

KOLEDAR "AVE MARIA" za leto 1923.
je krasna knjiga. Vsebuje 256 strani. Koledar dobite pri lokalnemu zastopniku, ali pa pišite na naše upravništvo. Rokjaki sezite po tej krasni knjigi, dokler ne poide!

Naročnino pošiljajte na:
"AVE MARIA"
1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILLINOIS.

DR. J. V. ZUPNIK
ZOBOZDRAVNIK
6131 St. Clair Avenue in Corner E. 62nd St., nad Slovensko Banko.
Uhod je na 62nd Street.
Cleveland, Ohio.
Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.

ZASTAVE
bandera, regalije in zlate znake za slovenska društva izdeluje najbolje in najceneje
EMIL BACHMAN,
2107 So. Hamlin avenue,
Chicago, Ill.

IZ STAREGA KRAJA
SO DOSPELE "MOHORJEVE KNJIGE ZA LETO 1923."
— Letošnje Mohorjeve knjige so krasne in so izšle 4. knjige. Cena iztisu je \$1.00 in se dobijo pri:
REV. GEO. TRUNKU,
P. O. BERWICK, N. DAK.
Vsak zaveden Slovenec naj gotovo kupi en iztis Mohorjevih knjig. — Čisti dobiček je namenjen kulturnemu delu Mohorjeve Družbe na Koroškem, kjer se bje boj za phranitev slovenske zavednosti pod tujim režimom.

(Nadaljevanje s I. strani.)

Ford, bo mšedaj vse imel sam, kar ra bim za proizvajanje. Dosedaj je moral kupovati premog, odsedaj naprej bo imel tudi to in ga razne stavke ne bodo prav nič ovirale bri proizvajanju. Ford lastuje tudi več železnih in bakrenih rudnikov, odkoder proizvaia za sebe vse potrebne surovine.

KITAJSKA ZAHTEVA OD JAPONSKES SHANTUNG.

Peking, 22. nov. — Kitajska vlada je poslala na vrhovni svet lige narodov posebno noto, s katero zahteva odločno, da se ii povrne Shantung s celo provincijo nazaj. Kaj bo v tem oziru napravil odbor lige narodov, javnosti še ni znano.

Japonska vlada pa trdi baje na drugi strani, da Shantunga ne prefe imela že nad 100 milijonov dolarust, kar tja v en dan. Navaja, da iev stroškov pri upravi in moderniziranju provincije. Poleg vsega pa Japonska še zahteva, da se ii dovoli tudi po oddaji provincije še posebne previligije v provinciji v trgovini in prometu.

IZPLAČILA

v ameriških dolarjih še vedno izvršujemo v zasedenem ozemlju v Italiji, Nemški Avstriji in drugod.

V Jugoslaviji je začasno nemogoče lokalnim bankam izplačevati ameriške dolarje, ker to sedaj izvršidino Narodna Banka v Beogradu. Vendar pa potnikom, ki rabijo dolarje za na pot preskrbimo dolarje.

Dolarske čeke pa še vedno lahko izdajamo in iste vnovčijo v stari domovini po dnevnem kurzu v jugoslovanske krone.

Za dolarske pošiljateve računamo sledeče pristojbine: do \$15.00 po 50 centov. — od \$15.00 do \$30.00, po 75 centov. — od \$30.00 do \$50.00 po \$1.00, za izplačila ki presegajo \$50.00 računamo 1 cent in pol od dolarja, ali po \$1.50 od sto dolariev. H tem pristojbinam ie še pridjati za vsako posamezno pošiljatev 15 centov za poštnino.

Pošiljateve naslavljajte na:
BANČNI ODDELEK EDINOSTI
1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

Veliko ljudi na svetu je prezaposlenih, da bi imeli čas postati stari.

Največ naših žalosti, ki nas dolete vsled prevar v življenju, so otroci naše nevednosti.

"111" CIGARETE

10c DOBRE!

AKO SE BOSTE SPOMNILI,

da Vaši sorodniki in znanci v daljni stari domovini obračajo te dni svoje žalostne oči k Vam — strici in prijatelji v Ameriki — proseč Vas pomoči, ne pozabite jim poslati denarnega daru, s katerim jim boste osladili te praznike. Ako pa mislite poslati kaj denarja v prihodnjih tednih, je sedaj napripravejši čas, zakaj pozneje bodo vse pošte, kakor po navadi pred prazniki, preobložene s pošiljativami.

Pripravljeni del Vašega daru si pa najbolj zagotovite, ako pošiljatev odpošljete po priznano najbolj varni

KASPAR STATE BANK
CAPITAL AND SURPLUS \$1,250,000.00

KASPAR STATE BANK KAPITAL IN DOBIČEK \$1,250,000.00
1900 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILLINOIS.

JUGOSLOVANSKA BANČNA TRDNJAVA V AMERIKI.

4. IZKAZ. DOBROTNIH DAROV ZA MLADINSKE DOMOVE V SLOVENIJI.

I. EVELETH, MINN.:

Mrs. Frances Indihar 75c.; Mr. Jernej Perme 50c.; Mr. Gregor Gregorich \$2.00; Mr. John Robich \$2.00; Mr. Luka Kržišnik \$1.50; Mr. John Mihelich \$1.00; Mr. John Laurich \$1.00; Mrs. Helen Campa 50c.; Mrs. Elizabeth Mali \$2.00; Miss Ivana Kastelec \$1.00; Mr. John Petrich \$1.00; Mr. Frank Toplicki \$2.00; Mr. Joe Božičevich 50c.; Mr. George Kocet \$5.00; Mr. Frank Urbuha \$1.00.

Nabral Mr. Gregor Gregorich v Evelethu, Minn.:

Jacob Platner \$2.00; Stefan Jurjevčič 50c.; Frank Campa 50c.; John Bratuš \$1.00; Frank Bonač 50c.; Franca Triplet \$1.00; Frank Meglič 50c.; Janez Lukanc 50c.; Janez Sirok \$1.00; Frank Fink \$1.00; Janez Novljan \$2.00; Anton Kostelec \$1.00; Anton Strlekar \$1.00; Ana Mihevc \$1.00; Jacob Modic 50c.; Jacob Longar 50c.; Frank Šecnik 50c.; John Coz 50c.; John Triplet \$1.00; Frank Bajželj 50c.; John Fink 50c.; Mrs. Frances Gregorich \$1.00; Anton Čoz 75c.; Andrej Kucler 50c.; John Kapovec \$1.00.

Skupaj \$20.75.

Nabrali Mrs. Ursula Žnidaršič in Mrs. Ana Petrič:

Ursula Mrvič 50c.; Joško in Marica Petrič \$2.00; Frank Česarek 15c.; Mandi Zliment 25c.; Frank Prebik 25c.; Mike Zrnc 50c.; Dujo Mašič 50c.; Frank Jaguinič 50c.; Math Blažević 25c.; Mrs. Jeglojski 11c.; Tone Boben 30c.; Joe Pucelj 50c.; Katarina Judnič \$1.00; Joe Lovshin 50c.; Annie Svigel 25c.; Math Gorjanc 50c.; Angela Pucelj 50c.; Frank Čuz \$1.00; Mike Rajacich 50c.; Louis Oberstar \$1.00; John Kotnik 25c.; Mary Kopac 30c.

Skupaj \$11.86.

Mrs. Anton Rebič \$1.00; Mrs. Anton Erklunc \$1.00; Miss Jan, (Brootein, Minn.) 75c.

Nabrali Mrs. Jack Virant in Mrs. Helena Repar:

Mr. John Ušnik 25c.; Mr. John Malevich 50c.; Mrs. Anton Fritz 50c.; Mr. Frank Intihar 50c.; Mr. John Habijan 25c.; Mr. Karol Šušteršič 15c.; Miss Bradač 50c.; Mrs. John Kočevar 50c.; Mrs. Mary Botz 40c.; Mrs. Mary Janc 25c.; Mrs. Oražem 25c.; Mrs. Černagoj 50c.; Mrs. Maurin 25c.; Mrs. M. Križar 50c.; Mr. John Babnik 50c.; Mr. Frank Okoren \$1.00; Mrs. Mary Usenik 25c.; Mr. Frank Perušek 40c.; Mrs. Amalija Smoley 50c.; Mr. Andrew Praznik 25c.; Mr. Andrew Merkel \$1.00; Mrs. Hribar \$1.00; Mr. Joe Indihar 25c.; Mr. Frank Oberstar 50c.; Mrs. M. Sadar \$1.00; Mrs. Mary Steblaj 50c.; Mrs. Ana Kerže 25c.; Mr. Joe Brinc 50c.; Mrs. Dominik Jerome \$1.00; Mr. Matt Miroslavich \$1.00; Mr. Joe Sterbentz \$1.00; Mrs. F. Lenič 50c.; Mrs. Peter Maurin \$1.00; Mrs. Antonia Steblaj \$1.00; Mrs. Katie Stipetich 50c.; Mr. Anton Šprohar 50c.; Mrs. Flarsich 50c.; Mr. Damjan Blatnik 50c.; Joe Korelc 25c.; Mr. Joe Sute 45c.; Mr. Joe Rral 25c.; Mr. Louis Godže \$1.00; Mr. Matt Kastelec 50c.; Mr. Jack Virant 50c.; Mr. John Repar \$1.00; Mr. Anton Zakrajšek \$1.00; Mr. Nemgar \$1.00; Mr.

Tony Nemgar \$1.00.
Skupaj \$27.65.
Miners National Bank of Eveleth po posredovanju Mr. Malija \$25.00; Mr. John Agnič \$2.00; First National Bank Eveleth \$20.00; Mr. Peter Junke jr. \$1.00; Mr. Edwin Famboch \$1.00; Miss Ursula Kotet Jr. \$1.00; People's State Bank of Eveleth \$10.00; Mr. James Roob \$2.00; Elees Bros \$3.00; Mr. Kenner \$1.00; Mr. Schranklin \$1.00; Mr. Simon Press \$1.00; Mrs. Mary Petrich \$1.50; Rev. Anton Leskovec \$25.00; Mrs. Skrinar Anna 25c.

Nabral Mr. G. Gregorich po Old Town Loc. (Eveleth):

Mr. Jernej Lušin \$1.00; Mr. John Lušin \$1.00; Mr. Joseph Kovach \$1.00; Mr. Silvester Novak 25c. Mr. Anton Novak 50c.; Mrs. Mary Rupert 50c.; Mrs. Katarina Draškovič \$1.00; Mr. Ludvik Klun \$1.00; Mr. Lojzek Klun 50c.; Mr. John Gornik 50c.; Mr. Frank Klun 50c.; Mrs. Mary Steblaj 50c.; Mrs. Angela Železnikar 50c.; Mrs. Elizabeta Rakovec 25c.; Mr. John Kastelec \$1.00; Mr. John Janežič \$1.00.

Skupaj \$11.00.

Nabral Mr. G. Gregorich po Spruce Loc. (Eveleth):

Martin Krizman 50c.; Frank Mestek 50c.; Marija Peterlin 50c.; Frank Kranje 50c.; Ana Gusič 25c.; Jože Skovič 25c.; Reza Skubic 50c.; Marija Perič 25c.; Roza Zakrajšek 25c.; Gregor Ivančič 50c.; Anton Pene 50c.; Frank Peterlin 50c.; Matevž Dolenc \$1.00; Marjeta Kranje 50c.; Neimenovana \$2.00; Anton Janežič \$1.00; Margaret Barna 25c.; John Martinovich 10c.

Skupaj \$9.85.

Mr. J. Chylik \$1.00.
Skupaj na Evelethu, Minn. \$201.36.

II. VIRGINIA, MINN.

Mr. Barrett G. S. \$5.00; Društvo Virginia Št. 215 S. N. P. J. \$5.00; Mrs. Ivan Klink \$5.00; Mr. Charles Bach \$5.00; Knights of Columbus, council of Virginia, na meetingu 3-23. nabrali: \$15.60; Knights of Columbus, council of Virginia council 1640 dar \$50.00; Žensko društvo "Smarnica" števil. 315 S. N. P. J. na Virginiji \$26.30.

Skupaj na Virginiji, Minn. \$111.90.

III. CHISHOLM, MINN.:

Rev. John Schiffrer, župnik \$20.00; Mr. and Mrs. James Catier \$2.00; Mr. Frank Setina \$5.00; "Slovensko podporno društvo za reveže v Sloveniji" na Chisholm, Minn. \$140.00; Mrs. Jennie Rausel \$1.00.

Nabrala Mr. Lawrence Kovach and Mr. Joe Pluth:

Mr. Laus Vidmar \$1.00; Matt Guštin 50c.; Frank Komedar \$1.00; Joe Swajgar (Keewatin) \$1.00; Joe Geršich 50c.; Fred Rausel \$1.00; Frank Klun 25c.; Katie Klun 25c.; Rudo Starnik 50c.; Joe Gornik 50c.; Frank Sonclor \$1.00; Matt Gausch 50c.; Fred Grabenc 50c.; Tony Štukel 50c.; Mrs. Pucel 50c.; Matt Zlindra 50c.; Tony Gačnik 25c.; Frank Kečevar \$1.00; Frank Virant \$1.00; John Stark 50c.; John Sterko 50c.; Anton Markel 50c.; L. H. Mainar \$1.00; John Bijondich 50c.; Lorence Kovach \$2.00.

Skupaj \$17.25.

Nabrali Mrs. I. Medved and Mrs. St. (Dalje na 4. strani.)

POZOR IGRALCI HARMONIK
Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem
ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

ZADNJA PRAVDA.

ROMAN

Spisal češki J. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

"Stekla sem in vrgla kokoš nazaj in sem rekla: "Tu imaš, če si jo ubil, jo pa še pojaj, ne bo vsaj treba, da bi jo jaz kuhala Dodli sedaj, ko leži."

"Adam je imel od nekdanj mirno roko, morda je hotel kokoš samo zapoditi, zadel jo je s kamenčkom in kokoš je imela dovolj," je menil Martin.

"Lahko mogoče," je popuščala Manca; "pa saj vedno zablajajo naše kokoši k sebi in pobirajo naša jajca in jih prodajajo; to dobro vem; imam trikrat toliko kokoši kakor oni, a še polovico toliko jajc ne prodam. Samo potovka iz mesta mi je tako pravila."

"Dež bo," je rekel z mirnim glasom Martin; nalašč je tako rekel, da bi odvrnil pogovor drugam. Vse v njem vre nekake negotovosti. Ali se hoče Adam maščevati? Ali mu je s tem napovedal vojsko, ali pa se je to le slučajno zgodilo?

"Gosi imamo v ječmenu," zakriči nenadoma Manca.
In res so se dvigali iz zelenega, toda že precej visokega ječmena beli gosji vratovi s polnimi golšami.

"Zakaj jih ne zapreš?" se je jezil Martin, ko je videl pohojeno žito.
"Saj niso naše — Zgornjih so."

"Huš, huš . . . toh, toh, toh!" vpije Manca in gosi racajo iz žita in res naravnost skozi odprta vrata k Zgornjim. Samo ena neubogljivka, ki je najbrž še lačna, lovi še vedno s kljunom klas za klasom in izbira mehka zrna.

"Ali boš šla, mrha!" zavpije Martin, sezuje cokljo in jo vrže na predrzno gosko. Ej, tudi Martin ima čudovito dobro roko. Gos je bolestno gagnila, raztegnila perutnice in že je sedela kot cmok:

"No — ti si ji dal," se zasmije radostno, škodoželjno Manca, skoči v ječmen in prinese gos in coklo. "Samo nogo ima zlomljeno, položim jim jo tukaj na mejo, jo bodo že našli." Toda Martin ne zine več nič besedice. Sram ga je, jeza ga je, minila, ni tega storil nalašč, niti ne ve dobro, kako se je zgodilo, da je vrgel coklo po gosi, lahko bi kdo mislil, da jo je iz maščevanja. Martin gre po dvorišču in gleda skozi plot k Zgornjim, če bi videl Adama. Naravnost bi mu zaklical: "Adam, ne zameri, ubil sem nehotoma vašo gos." Toda na bratovem dvorišču ni žive duše. Najbrž se še niso vrnili s travnika.

Adama ni na travniku. Deteljo kosi, preden bi odcvetela; ne ve sicer, česa bi se prej lotil, toda travnik mora počakati. Niti h kosilu ni šel domov, cel dan je kosil, ker se detelja tudi brez rose lepo kosi, trava pa ne. Tudi on je nezadovoljen. Tista zadeva s kokošjo ga silno jezi. Ni storil nalašč, neljub slučaj je tako nanesel; kamenček je bil komaj kot oreh, samo za šalo ga je vrgel, niti roke ni iztegnil, pa imaš — kokoš je padla. Jezi se na svojo roko, ki redkokdaj zgreši. Sicer se rad pobaha s to roko, češ, da zbije vsako hruško z drevesa, na katero pomeri. Pa kaj hruška, kokoš, kokoš! Ne, nanjo bi ne smel meriti, to se razume. In Manca, ta lakomna Manca je zato tako reč počela, kakor da je ob kra-

vo. Neumnost je, ker se vse zdi, kakor da bi se maščeval radi botrinje; pa na to niti od daleč ni mislil. Vse bo razložil Martinu in zaklical, kakor hitro ga zagleda na dvorišču: "Martin, ne bodi hud, to in to se je zgodilo, izberi si iz moje jate kokoš, ki ti je všeč, in jo vzemi." Po bravosko se bosta poravnala. Vsak na enem bregu prepada stojita. Ko bi z obeh strani iztegnila roke, lahko bi dosegla drug drugega, podala si roke in premostila bi prepad. Adam kosi, da mu v hrbtu poka, da bi le že končal in mogel domov k ženi in otrokoma, na katere vedno misli pri delu. Slednjič pa odide s koso na rami in s cokljami v roki bos po mehki travnati stezi proti domu. Skrbno se ozira proti nebu, ki se začenja oblačiti; solnce ne zahaja čisto, komarji pikajo kot besni, lastovice letajo nizko nad žitnim poljem. "Dež bo," meni sam pri sebi Adam, "in, v senah dešte — na kosu kleste" — je sklenil, da bo kosil tudi v dežju, samo da dohiti Martina in bo delal pri njem na svojem delu, se z njim pogovarjal, z njim hodil na delo in z dela, se z njim posvetoval in veselil, kakor da se ni nič zgodilo. "Kosila bova v 'Spovinah,' zjutraj vstanem navsezgodaj, in ko pride Martin na travnik, se bom že jaz tam sukaj pa mu zakličem: "Zaležal si, Martin, brez zajtrka boš!" Martin se bo nasmehnil in odgovoril: "Kupil si ga bom, če ga ne dado." Tako se veseli Adam po potu. Pa kaj je to? Tam-le za njihovim skednjem čisto sama sedi razčeperjena goska. Gospodarja je zagledala, iztegnila vrat in zakrivala: "kakaka — kakaka," — kakor bi tožila. S perutnicami plahuta, bije z njimi ob travo in se ne more ganiti z mesta. "Kaj pa ti je, goska?" jo dvigne Adam. "Jojoj, nogo imaš zlomljeno, kdo pa ti je to naredil?"

"Le poberi jo," se je oglasila tedaj Manca, kakor bi bila čakala na ta trenutek. "Kakor vi nam, tako mi vam, ječmena nismo sejali za vaše gosi!"

ANTON BAKŠE

Edina slovenska trgovina s črevlji
V SO. CHICAGO, ILL.
9534 Ewing Avenue.

SLOVENCEM V SO. CHICAGO in okolici naznanjam, da sem prejel veliko zalogo najboljših, trpežnih in ličnih vsakovrstnih črevljev za može, fante, žene, dekleta, dečke in deklice za zimsko sezono. Zlasti imam v zalogi trpežne črevlje za Vaše šolarje. Pri meni dobite črevlje vsake vrste v vsej velikosti po zmernih in nizkih cenah. Dobro blago za zmerno ceno je moje geslo.

Slavnemu občinstvu se toplo priporočam za obilen obisk!

Rojaki ne pozabite na geslo: "SVOJI K SVOJIM!"

POZOR! NOVA GOSTILNA POZOR!

Cenjenemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu naznanjam, da sem pričel gostilniško obrt. Vsem Slovincem in Hrvatom se najtopleje priporočam za obilni poset. Pri meni bodo na razpolago vedno najfinije smodke, cigarete in tobak. Poleg izbornih mehkih pijač itd. bo pri meni tudi vedno na razpolago fini prigrizek za cenjene goste.

LOUIS MAJCEN

Slovenski gostilničar

436 West 29th Street.

Chicago, Ill.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutek, za kosilo in večerjo. Najbolji jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu, prekamajeno meso in prave domače "Kranjske klobase", dokla narejene po slov. receptu. Gospodinje zapomnite si to!

Dolžnost Slovencev v Chicagi

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblacila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke "Dry cleaning," čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH-WEST LAUNDRY CO.

Wet and Dry Wash

JOHN ČERNOVIČ, lastnik.

255 W. 31st Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Yards 5893.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Praprotnik:
Mr. Tony Bovitz \$200; Mrs. Katie Medved \$100; Mrs. Stev. Praprotnik \$100; Mrs. Harnik 25c.; Mr. Joe Virant 50c.; Mr. John Makušan 50c.; Mrs. Mary Sterle 50c.; Mrs. J. Komidar 25c.; Mrs. Baraga 25c.; Mrs. Samsa \$100; Mr. Tony Jeran 50c.; Mrs. Frances Arko 50c.; Mrs. Frances Champa 50c.; Mr. Joe Ostreich 50c.; Mrs. Frank Okorn \$100; Mr. Frank Janežič \$100; Mrs. Mary Klun \$100; Mr. John Levstik 50c.; Mr. Anton Derganc 50c.; Mrs. Frances Čazovda 50c.; Mr. Frank Vidmar 25c.; Mr. Frank Champa \$100; Mrs. Mary Medvež 25c.; Mr. John Smale 50c.; Mr. Frank Pucel \$100; Mr. John Kočevar \$100; Mr. John Palčić 50c.; Mrs. Johana Praznik 50c.; Mrs. Mary Terdan 25c.; Mr. John Terdan 50c.; Mrs. Fink 50c.; Mrs. Martha Bradonič 50c.; Mrs. Mary Sušnik 50c.; Mr. John Samsa \$100; Mrs. Dankolović 25c.; Mrs. Geo. Latkovic 50c.; Mr. Dankolović 25c.

Skupaj \$23.00.
Nabralla Mr. John Klun in Mr. Nick Obradović:
John Gornik \$100; Gasper Brencih \$200; Rosie Brencih 50c.; Sheringer Bros \$200; Anton Urbiha \$100; Louis Oberstar \$100; Frank Segar 50c.; Frank Jenko 50c.; Frank Fierst 25c.; Matt Peternel \$100; Matt Vesel \$150; Frank Jenko \$100; Louis Marn 50c.; Frank Klanchar 50c.; Lawrence Krebs \$100; Matt Košmerl \$100; Louis Hiti \$200; John Klun \$100; Nick Obradovich \$100; Frank Markle 50c.; Anton Grizold \$100.

Skupaj \$20.75.
Nabralla Mr. Matt Gersich in Mrs. Frank Funtek:
Mr. Frank Funtek \$300; Mrs. Frank Funtek \$200; Mr. Matt Gersich \$300; Mrs. Matt Gersich \$200; Mrs. Ponikvar 50c.; Helen Znidarsič \$100; Frances Petroch \$100; Frances Russ \$100; Joseph Pleshe \$200; Katherine Stefanetz \$100; Joe Mehle \$100; John Champa \$100; John Jenko, \$100; John Dolinar \$100; Anton Pustoslavšek 100; M. Wodonick \$100; Frank Orešek \$100.

Skupaj \$28.50.
Nabralla Mr. Frank Lavrich in Mr. Frank Šetina:
Frank Lavrich \$300; Ludvick Lampreht 25c.; Martin Govednik \$100; Frances Tekavec 50c.; Jos. Stariha \$100; Frank Mihelič 50c.; Jos. Hren 50c.; John Ambrozich 50c.; Andrew Shustaršič 50c.; John Kočevar \$100; Jos. Deslich \$100; Frank Bavec 25c.; John Špenko 50c.; Anton Repez \$100; Andrew Ekar 25c.; Jos. Arko 50c.; Anton Martinčič 25c.; Martin Champa 50c.; Matt Briski 50c.; Angela Mihnetič \$100; John Podlogar \$100; Frank Šešek 25c.; John Baraga \$150; Joseph Zobec 50c.; Joseph Jancher \$100; John Perush 50c.

Skupaj \$19.25.
Nabralla Mrs. Frank Globočnik in Mrs. J. Vukonich:
Frank Globočnik \$100; Louis Stermole \$100; Ludvik Kordish \$100; Sophie Haidiš \$1.25; Jacob Gersich \$300; Karolina Vukonich \$100; John Mištek 50c.; John Lipovec \$100; Louis Benčina 25c.; Lovrenc Stajnigar 50c.; Josip Razpor 50c.; Mike Perkovich 50c.; Josip Kalan 50c.; Frank Drap 50c.; John Brežnik 50c.; Frank Sterle 50c.; Joe Palčić 25c.; Frank Sterle 50c.

Skupaj \$14.25.
Nabralla Mrs. John Lamuth in Mrs. John Dolinar:
John Lamuth \$100; Anton Rebravich \$100; Dane Rukavina \$100; Nick Rado tich 50c.; Lawrence Paskvan \$300; John Dolinar 50c.; John Schweiger \$100; Anton Novak \$100; Mary Žurga 50c.; John Shega 50c.; Mary Podlogar \$100; Terezija Vadnar 50c.; Marko Šebalj \$100; Johana Šebalj \$100.

Skupaj \$22.50.
Nabralla Mr. Geo. Rose in Mr. John Bajuk:
aks Robnik \$100; Peter Sajovic \$100; John Podbregar \$150; Jack Podbreznik \$100; Lawrence Stramnišnik \$100; Jera Novak 25c.; Steve Brozovich 25c.; Mary Korbar 50c.; Ivanc Anton 50c.; John Erchul 50c.; Mike Vidmar 50c.; John Ciprijan 50c.; John Arko 50c.; Andrej Brayan 50c.; Mary Dejak 50c.; Jos. Globokar 50c.; John Bajuk \$100; Mrs. John Lamuth \$100; Louis Košmrlj 50c.; J. M. Vaida 50c.; G. H. Jewell 50c.; Gregor Pehovnik \$100; Rudolph Robnik \$100; Louis Mehle \$100; Frank Hočevvar \$100; Gregor Rose \$200; Frank Muhich \$100.

Skupaj \$21.00.
Nabralla Mrs. Mary Knaus in Mrs. T. Fierst:
Margaret Blatnik \$100; Anna Plut \$100; Frank Centa \$100; Joe Žužek \$200; Feni Brežič \$100; Luka Trhan \$100; Jos. Bavec 25c.; John Ruparčič 50c.; Louis Ruparčič 50c.; Jos. Paulič \$100; Jernej Lavrič 50c.; Mary Letnar 25c.; Mary Dragešič 25c.; Mary Koščak 25c.; Louis Ganade \$300; Frank First \$100; Ignac Klančnik \$100; John Vesel \$100; Fannie Hren 25c.; Joseph Petrich \$100; John Kože 50c.; Valentine Lesnak \$100; John Pustovrh \$100; Paul Bizol. 50c.; Matt Bartol \$100; Rosie Fiers 50c.; Mary Knaus \$100; Mary Kočevvar \$100.
Skupaj \$24.25.
Nabralla Mr. Ignac Zamernik:
Družina Ignac Zamernik \$500; Olga H. Johnson 50c.
Skupaj \$5.50.

(Dalje prihodnjic.)

SUKNJE

Najboljše v
Chicago
\$20 do \$50

Naše letošnje suknje imajo čudovito vrednost. So krasno izdelane, fino podložene z podvlako, v vseh barvah.

SUKNJE Z KOSMATIMI OVRATNIKI, S PASOVI IN NA Z NAPOL PASOVI, KAKOR TUDI BREZ PASOV z in brez žametovih ovratnikov. Izdelane po najnovejši modi v vseh poljubnih velikostih na izbero.

OBLEKE Z DVOJNIMI HLAČAMI

Posebna vrednost v oblekah za može in mladeniče "single and double breasted" obleke z dvojnimi hlačami iz najboljšega volnenega blaga po posebnih cenah po:

\$22.50 do \$50.00

Naša prodajalna je odprta ob večerih vsak torek, četrtek in soboto.

Naša prodajalna je odprta vsako nedeljo dopoldne.

Jelinek & Meyer

1800 to 1808 BLUE ISLAND AVE. Chicago, Ill.

Corner 18th Street